

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Warszawa, 05 września 2019 r.

DWST-WOOS.053.1.2019.BP

Szanowny Panie,

zgodnie z art. 13 ust. 1 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r o petycjach (Dz.U. z 2014 r. poz. 1195 z późn. zm.)* poniżej zawiadamiam o sposobie załatwienia wniesionej przez Pana petycji, przekazanej do Ministerstwa Edukacji Narodowej przy piśmie z dnia 6 czerwca 2019 r. Dyrektora Biura Dialogu i Korespondencji w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Po rozpatrzeniu petycji zawierającej żądanie zmiany przepisów art. 36 ust. 1-2 i art. 35 ust. 1 *ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203 z późn. zm.)* sprowadzające się de facto do żądania przywrócenia rozwiązań prawnych dotyczących dotowania niepublicznej oświaty, które obowiązywały przed wejściem w życie *przepisów ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. 2009 nr 56 poz. 458 z późn. zm.)* zawiadamiam, że - w ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej - żądanie to nie jest zasadne i nie leży w interesie społecznym.

Przepisy art. 35 ust. 1 *ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* zawierają katalog wydatków bieżących, które mogą być pokryte z dotacji otrzymanej przez niesamorządową inną formę wychowania przedszkolnego, przedszkole, szkołę i placówkę, w tym określają maksymalną kwotę dotacji, którą można przeznaczyć na wynagrodzenie osoby zatrudnionej w niepublicznej jednostce systemu oświaty. Natomiast art. 36 ust. 1-2 tej ustawy przyznaje organom dotującym uprawnienia przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ww. ustawy oraz upoważniają osoby przeprowadzające kontrolę do wstępu do dotowanych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz wglądu

do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania w związku z przekazaną dotacją, a w przypadku niepublicznych szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny, także do wglądu do list obecności oraz ich weryfikacji.

Przywrócenie stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie *przepisów ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw* oznaczałoby rezygnację z określenia na co mogą być przeznaczone środki publiczne przekazywane w ramach dotacji oraz utratę przez organy udzielające dotacji uprawnień kontrolnych. Przy czym należy w tym miejscu zauważyć, że - odmiennie niż wskazuje wnoszący petycję - przywrócenie stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie przepisów ustawy z marca 2009 r. nie oznacza możliwości kontroli przez organy dotujące obecności uczniów w szkole i spełniania przez osobę prowadzącą szkołę cyt.: *celu edukacyjnego, tj. wykształcenia słuchaczy*.

Przywrócenie stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie przepisów ustawy z marca 2009 r. oznacza odebranie uprawnień kontrolnych organom dotującym i możliwość wykorzystania środków publicznych przekazanych w ramach dotacji wg uznania pobierającego dotację, w tym na nieuzasadnione wysokie wynagrodzenia osób prowadzących szkoły i placówki (co zdarzało się już w przeszłości). Jak wskazano wyżej nie leży to w szeroko pojętym interesie społecznym

Określenie ustawowo katalogu wydatków bieżących, które mogą być pokryte z dotacji otrzymanej przez niesamorządową inną formę wychowania przedszkolnego, przedszkole, szkołę i placówkę nastąpiło wskutek nie tylko postulatów organów dotujących. Zamieszczenie w ustawie katalogu wydatków bieżących możliwych do pokrycia z dotacji był wynikiem wielu pytań i wątpliwości interpretacyjnych zgłaszanych przez podmioty dotowane.

Ministerstwo Edukacji Narodowej nie podziela opinii wnoszącego petycję, że przepisy art. 36 ust. 1-2 i art. 35 ust. 1 *ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* są powodem chaosu prawnego i nie zapewniają stabilności finansowej niepublicznym jednostkom systemu oświaty. W ocenie ministerstwa jest wręcz przeciwnie. Przywołane wyżej przepisy *ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* stanowią element spójnej koncepcji regulującej kwestie dotowania. Koncepcji, która gwarantuje każdej dotowanej szkole i placówce stabilność finansową poprzez:

- posiadanie informacji na temat wysokości dotacji na dany rok, tuż po ogłoszeniu ustawy budżetowej;
- możliwość sprawdzenia poprawności naliczenia dotacji przez organ dotujący;
- niedopuszczenie przez ustawodawcę możliwości nadmiernego zmniejszenia dotacji wypłacanej przez organ dotujący.

Odnosząc się do roli, jaką spełniają niepubliczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny, w procesie wyrównywania szans edukacyjnych osób z terenów wiejskich i małych ośrodków miejskich, które nie mają dostępu do oświaty publicznej należy zauważyć, iż rola ta nie może być znacząca. Wskazują na to dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej. Z 1754 niepublicznych szkół policealnych jedynie 1,5% funkcjonuje na terenach wiejskich. W przypadku niepublicznych liceów ogólnokształcących dla dorosłych ten odsetek wynosi 3,8%.

Ponadto, należy zauważyć, że z obowiązujących w Polsce ustaw ustrojowych wynika, że ciężar odpowiedzialności za zapewnienie odpowiednich warunków bezpłatnej nauki spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego (prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół i placówek jest zadaniem własnym powiatów i gmin). Osoba fizyczna lub osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego może prowadzić niesamorządową szkołę publiczną lub szkołę niepubliczną. Wybór formalnoprawnej formy funkcjonowania szkoły determinuje jej obowiązki, prawa i możliwości. Przy czym niesamorządowa publiczna szkoła działa na podstawie zezwolenia wydanego przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego. Udzielenie zezwolenia jest decyzją administracyjną, której wydanie jest poprzedzone postępowaniem, w ramach którego bada się czy szkoła ta korzystnie uzupełni sieć istniejących szkół i będzie sprzyjała poprawie warunków kształcenia. Natomiast szkoły niepubliczne nie muszą spełniać warunku korzystnego uzupełniania sieci szkół. Stanowią one alternatywę dla szkół publicznych i mają większe możliwości w zakresie organizacji procesu edukacyjnego niż szkoły publiczne.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 13 ust. 2 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
Departament Współpracy z Samorządem
Terytorialnym
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezydenta RP (sprawa nr BDK.0600.3642.2019.KM)

